

Hrvatska Izbor urednika

Za hitne, pojedinačne demografske mjere prostora ima, ali ima li volje?

Objavio Smiljana Škugor-Hrnčević - 22. rujna 2024., u 21:20

Foto: iStock by Getty Images

Najviše medijske pozornosti početkom rujna potaknuo je prijedlog zakona o porezu na nekretnine, a kojem je temeljna zadaća kako ističe predlagatelj **hrvatska Vlada**, utjecati na smanjenje cijena stambenih kvadrata, kao i na smanjenje cijena najma.

Tekst se nastavlja ispod oglasa

“Ne želimo da postoji generacija koja sebi ne može priuštiti rješavanje stambenoga pitanja. I zato je kombinacija mjera ključna da se dođe do tog temeljnog cilja. Ako imate dijete koji želi unajmiti stan i odvojiti se od svojih roditelja, a teško mu je to priuštiti, onda znači da imamo jedan širi problem koji moramo rješavati nekim mjerama. Važna je tu i uloga lokalne razine”, poručio je premijer Andrej Plenković govoreći o najavljenim zakonskim odredbama o uvođenju poreza na nekretnine.

REGENIUS

Zubne krunice već od 240 €!

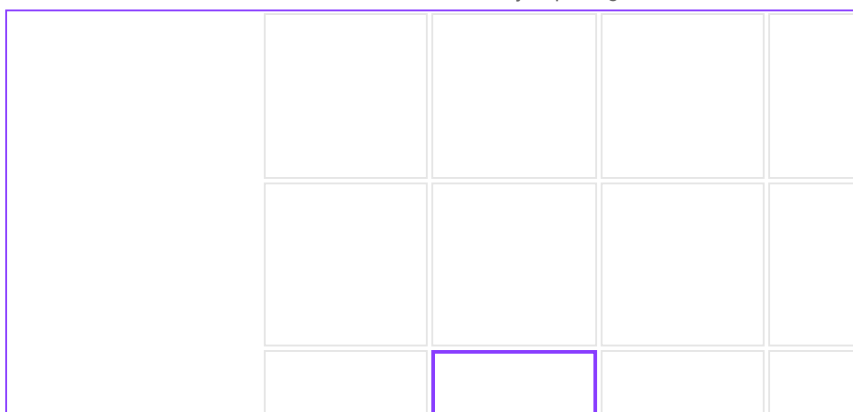
>Demografski slom nacionalni je problem broj 1: Što u izbornim programima predlažu političke stranke?

Koje mjere donijeti?

Taj, kao i svaki drugi zakonski prijedlog, mjera ili aktivnost koji će pridonijeti rješavanju krucijalnog pitanja priuštivosti stanovanja mladih i potaknuti osnivanje više obitelji, a time i rađanja više djece, svakako je hvale vrijedno. No, s obzirom na alarmantne podatke o hrvatskoj demografskoj katastrofi nameće se pitanje: što središnja i lokalne hrvatske vlasti mogu učiniti odmah, koje mjere donijeti da mladim hrvatskim obiteljima olakšaju svakodnevni život i skrb u odgoju djece?

O povećanju plaća koje bi doseglo razinu onih u srednje razvijenim zemalja EU-a, što bi mladim ljudima i obiteljima omogućilo lakšu kupnju stambenog prostora, još uvijek nema uvjeta. Ali, ono što bi Vlada RH i lokalne vlasti mogle učiniti jest još veće rasterećenje obitelji s djecom. Primjerice, kroz potpuno subvencioniranje troškova prijevoza učenika i studenata od kuće do škole i fakulteta.

Tekst se nastavlja ispod oglasa

Kao što je u Domovinskom ratu glavni cilj tadašnjega hrvatskoga vodstva bio oslobađanje svakog pedlja okupirane hrvatske zemlje, tako bi danas u doba drastičnog smanjivanja hrvatskog stanovništva, što zbog smanjenog prirodnog priraštaja, što zbog iseljavanja

uglavnom mlade populacije, glavni cilj trebao biti iznalaženje „kombinacija mjera“ kojima bi se to zaustavilo.

Subvencioniranje đачkog i studentskog prijevoza

Istina jest da Vlada svojim mjerama već niz godina iz Državnog proračuna jedinicama lokalne uprave osigurava sredstva za subvencioniranje đачkog i studentskog prijevoza, da to čine i mnogi gradovi i općine i da je svake godine sve više onih koji uspijevaju taj trošak u cijelosti preuzeti na sebe. No, još uvijek je velika većina onih koji zajedno s Vladinim mjerama taj trošak uspiju pokriti do 70 posto iznosa.

Postotak se čini veliki, i zaista jest. No, kada se stavi u neke druge realne okvire, ostatak od 30 posto koji moraju pokriti roditelji još je uvijek mnogima itekako značajna stavka u kućnom budžetu.

Tekst se nastavlja ispod oglasa

Uzmemo li primjer mjesta u neposrednoj blizini Šibenika u kojem je većina srednjih, ali i osnovnih škola koje pohađaju učenici iz čitave Šibensko-kninske županije i da autobusna karta za đake iznosi prosječno dva eura, roditelji – ako je riječ o subvenciji do 70 posto – moraju mjesečno izdvojiti najmanje 25 eura. Ili 300 eura godišnje. Ukoliko imaju dvoje školaraca, taj im iznos već predstavlja ozbiljnu mjesečnu stavku.

Dodamo li tome da jedna obitelj uz dva školarca – putnika ima i dijete u vrtiću koji plaća, taj je iznos u najmanju ruku pet puta veći. Stoga se kao jedna od hitnih Vladinih i mjera lokalne uprave i samouprave nameće besplatni prijevoz školaraca, ali i studenata, po uzoru na besplatni obrok za đake u osnovnim školama.

>U Hrvatskoj su vrtići besplatni u samo u devet gradova i 25 općina

Mjere besplatnih obroka

Za ovu godinu Vlada je za besplatni obrok iz državnog proračuna izdvojila oko 73 milijuna eura. Tako će u ovoj novoj školskoj godini svi osnovnoškolci u Hrvatskoj, njih 301.660, u školama imati besplatan jedan obrok. Srednjoškolaca je za polovicu manje. Točnije, 150.000. I njima roditelji još uvijek moraju izdvojiti novac za obrok, ali i razliku od visine subvencioniranog prijevoza.

Tekst se nastavlja ispod oglasa

Hrvatska Vlada je u ovoj godini iz proračunskih sredstava za prijevoz srednjoškolca izdvojila oko 35 milijuna eura. Gruba računica pokazuje da bi u Državnom proračunu, kada bi svi srednjoškolci također imali jedan besplatni obrok u školi, trebalo osigurati još oko 35 milijuna eura.

Proračunska stavka na kojoj se ne bi trebalo štedjeti

Kada bi se sredstva za subvenciju prijevoza podigla sa sadašnjih 35 milijuna na 60-ak milijuna, ukupni izdaci bili bi oko 70 milijuna eura. To, složiti će se mnogi, ne bi trebala biti proračunska stavka na kojoj će se štedjeti. Naravno da bi je itekako svojim udjelom mogli rasteretiti i gradovi i županije kojima je u interesu pronatalitetna politika i demografska revitalizacija svoga područja, a time i čitave Hrvatske.

Neki od njih to su već učinili. No, od velikih hrvatskih gradova još nema takvih najava. Primjerice, aktualna zagrebačka vlast od 1. lipnja ove godine donijela je odluku o besplatnom gradskom prijevozu za sve starije od 65 godina kojih je oko 160 tisuća, a što je usporedivo s ukupnim brojem stanovnika Splita. Obrazlažući tu odluku, istaknuli su kako je ta mjera „u skladu sa zelenom orijentacijom gradske uprave, kojoj je cilj ojačati javni prijevoz“.

Očigledno se u tu „zelenu orijentaciju“ i „mobilitnost“ ne uklapa odluka o besplatnom javnom prijevozu za učenike osnovnih i srednjih škola kojih je u Zagrebu oko 111.000 tisuća, kojima roditelji mjesečno za pokaz, bilo da je riječ o osnovnoškolcima ili srednjoškolcima, moraju izdvojiti 11,95 ili 13,27 eura.

Tekst se nastavlja ispod oglasa

U Zagrebu studira i oko 35.000 studenata koji mjesečnu kartu za gradski prijevoz također plaćaju 13,27 eura. Je li vrijeme da Zagreb kao u slučaju besplatnog prijevoza za svoje umirovljenike postane predvodnik i takvu odluku donese i za svoje učenike i studente, naravno uz potporu hrvatske Vlade?

**Članak je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa poticanja novinarske izvrsnosti.*

Tekst se nastavlja ispod oglasa

Podržite nas! Kako bismo Vas mogli nastaviti informirati o najvažnijim događajima i **temama koje se ne mogu čitati u drugim medijima**, potrebna nam je Vaša pomoć. Molimo Vas podržite Narod.hr s 10, 15, 25 ili više eura. Svaka Vaša pomoć nam je značajna! Hvala Vam! Upute kako to možete učiniti možete pronaći **OVDJE**

OZNAKE [lokalna vlast](#) [prijevoz](#) [subvencije](#) [vladine mjere](#)

[f](#) [t](#) [G+](#) [p](#) [v](#)

VIŠE S WEBA

